

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Instytut Psychologii
Zakład Seksuologii Społecznej i Klinicznej

Agnieszka Izdebska

**Poziom organizacji osobowości
a rewiktymizacja dorosłych ofiar
wykorzystania seksualnego w dzieciństwie**

**The level of personality organization
and revictimization in lives
of child sexual abuse survivors**

Praca doktorska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Marii Beisert

Poznań 2016

Agnieszka Izdebska

Poziom organizacji osobowości a rewiktymizacja dorosłych ofiar wykorzystania seksualnego w dzieciństwie

Słowa kluczowe: wykorzystanie seksualne dziecka, przemoc seksualna, rewiktymizacja, organizacja osobowości

Streszczenie

Problem: Celem prezentowanych badań była weryfikacja modelu związków pomiędzy osobowością a rewiktymizacją. Rewiktymizacja rozumiana była jako doświadczenie przemocy seksualnej przez osobę dorosłą, która jako dziecko była wykorzystana seksualnie. Z kolei osobowość oraz poziomy jej organizacji ujmowane były zgodnie z koncepcją Ottona Kernberga. Sprawdzone, czy osoby o odmiennych poziomach organizacji osobowości różnią się prawdopodobieństwem wystąpienia rewiktymizacji, jej surowością oraz wybranymi uwarunkowaniami. Uwarunkowania rewiktymizacji objęły czynniki osobowościowe (procesy regulacji emocjonalnej, procesy przetwarzania informacji w sytuacjach interpersonalnych oraz cechy temperamentalne) oraz pozaosobowościowe (aktualne kontekstowe czynniki ryzyka wiktylizacji seksualnej, surowość wykorzystania seksualnego w dzieciństwie oraz inne niż wykorzystanie seksualne doświadczenia przemocy w rodzinie pochodzenia).

Metoda: Badania przeprowadzono na grupie 119 dorosłych kobiet. Do pomiaru doświadczeń wiktylizacji seksualnej zastosowano *Kwestionariusz Doświadczeń Dziecka Wykorzystanego Seksualnie (KDDWS)* oraz *Kwestionariusz Niechcianych Doświadczeń Seksualnych w Dorosłości (KNDS)*, do pomiaru poziomu organizacji osobowości użyto *Kwestionariusz Zaburzenia Osobowości Borderline (ZOB)*, zaś do pomiaru poszczególnych uwarunkowań rewiktymizacji następujące narzędzia badawcze: *Formalna Charakterystyka Zachowania – Kwestionariusz Temperamentu (FCZ-KT)*, *Skala Przetwarzania Emocjonalnego*, *Test „Obrazki”* (metoda własnej konstrukcji do pomiaru przetwarzania informacji w sytuacjach interpersonalnych) oraz *Skala Kontekstowych Czynników Ryzyka Wiktylizacji Seksualnej w Dorosłości (KCRWS)* (metoda własnej konstrukcji do pomiaru aktualnych kontekstowych czynników ryzyka wiktylizacji seksualnej oraz innych niż wykorzystanie seksualne doświadczeń przemocy w rodzinie pochodzenia).

Wyniki: Wykazano, iż kobiety o poziomie organizacji osobowości bliskim borderline cechuje wyższe, niż osoby o neurotycznym poziomie organizacji osobowości, prawdopodobieństwo wystąpienia rewiktymizacji, wyższa surowość (częściej jest to rewiktymizacja z udziałem penetracji oraz ze strony wcześniej znanego sprawcy), a także wyższe natężenie jej uwarunkowań: surowości wykorzystania seksualnego w dzieciństwie, agresji nieseksualnej w rodzinie pochodzenia, cech temperamentalnych perseweratywności oraz reaktywności emocjonalnej, zakłóceń regulacji emocjonalnej, a także aktualnych kontekstowych czynników ryzyka wiktylizacji seksualnej.

Wnioski: Uzyskane wyniki badań wspierają przekonanie, iż istnieje powiązanie pomiędzy poziomem organizacji osobowości a rewiktymizacją dorosłych ofiar wykorzystania seksualnego w dzieciństwie. W związku z tym uzasadnione jest formułowanie programów terapii dla osób z doświadczeniem wykorzystania seksualnego w dzieciństwie zróżnicowanych ze względu na cechujący je poziom organizacji osobowości, a także uwzględnianie poziomu organizacji osobowości w opiniodawstwie sądowym przy ocenie prawdopodobieństwa wystąpienia rewiktymizacji, jej specyfiki oraz uwarunkowań.

Agnieszka Izdebska

**The level of personality organization and revictimization in lives
of child sexual abuse survivors**

Key words: child sexual abuse, sexual violence, revictimization,
personality organization

Abstract

Problem: The aim of the study was to verify a model of relationships between personality and revictimization. Revictimization was conceptualized as experience of sexual violence by an adult, who as a child was sexually abused. The personality and the levels of its organization were recognized in accordance with the concept of Otto Kernberg. It was examined whether people with different levels of the personality organization differ in terms of likelihood of the occurrence of revictimization, its severity and selected conditionings. The conditionings of revictimization included the personality factors (emotional regulation processes, information processing in interpersonal situations and temperament) and contextual factors (current contextual risk factors for sexual victimization, severity of child sexual abuse and other than sexual exploitation experience of violence in the family of origin).

Method: The sample in the research consisted of 119 adult women. The experience of sexual victimization was measured with *Questionnaire of the Experiences of Sexually Abused Child (QESAC)* and *Questionnaire of Unwanted Sexual Experiences in Adulthood (QUSEA)*. The level of personality organization was measured with *Borderline Personality Inventory (BPI)* and the selected conditionings of revictimization were measured with the following tools: *Strelau Temperament Inventory (STI)*, *Emotional Processing Scale (EPS)*, "Pictures" Test (the method designed for the study to measure information processing in interpersonal situations) and the *Scale of Contextual Risk Factors for Sexual Victimization in Adulthood (SCRFSVA)* (the method designed for the study to measure current contextual risk factors for sexual victimization and other than sexual exploitation experience of violence in the family of origin).

Results: It has been shown that women with a close to borderline level of personality organization are characterized with higher, than those of neurotic level of personality organization, probability of the occurrence of revictimization, higher severity (more often it is the revictimization involving penetration and by the previously known perpetrator) as well as higher intensity of its conditionings: severity of child sexual abuse, non-sexual violence in the family of origin, temperamental traits of perseverativeness and emotional reactivity, emotional regulation deficits, as well as current contextual risk factors for sexual victimization.

Conclusions: The research results support the belief that there is a link between the level of personality organization and revictimization in adult child sexual abuse survivors. Therefore, it is reasonable to formulate treatment programs for individuals with experience of sexual abuse in childhood varied due to their level of personality organization. Also it is proposed that court experts should take into account the level of personality organization in assessment of the likelihood of occurrence of revictimization, its specificity and conditionings.